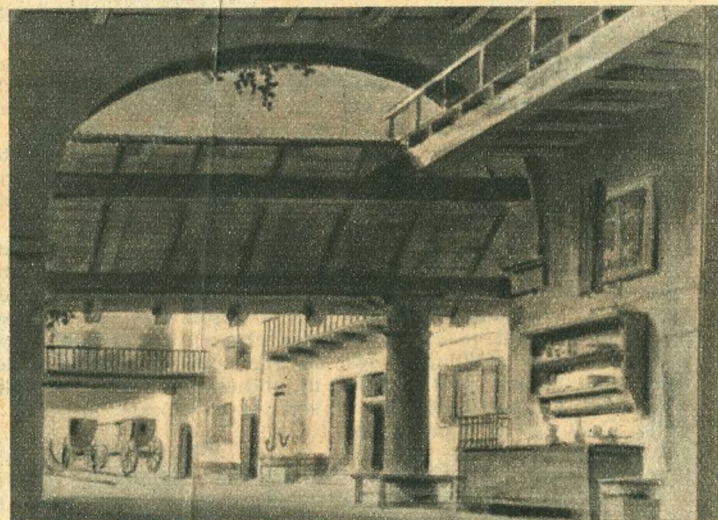

Budapestre vonatkozó ujságcikkek			Osztályozás
Szerző: <i>Gimes György</i>			Tárgy: <i>792 (064)</i>
Cím: Értékes régi díszlettervek kerültek elő			Hely:
Forrás: <i>Ujvilág k.ép.</i>			Idő: <i>17"</i>
	<i>1851. Tü. 4.</i>		Személy:
(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	(Oldal)

Karl Maurernek, az Eszterházy-udvar színpadi festőjének vázlatkönyvéből: díszletterv Mozart »Varázsfuvola« című operájához

Díszletterv Pietro Travaglia vázlatkönyvéből

Az Országos Széchenyi Könyvtár színháztörténeti osztályán szorgalmas kutatómunka folyik hazai színjátás-történetünk teljes feltárása érdekében. E kutatás során most Horányi Mátyás, az osztály tudományos munkatársa nagyértékű emlékeket hozott napvilágra, amelyek betekintést nyújtanak a magyarországi színjátás kezdeti korszakának színpadtechnikai, díszlettervezési megoldásaiba. Horányi Mátyás Laszka Gézától, a Fővárosi Operettszínház díszletfestőjétől megszerezte

egy ismeretlennek vélt olasz festő régi vázlatkönyvét. Kiderült, hogy a vázlatkönyv Pietro Travaglia, a hajdani nagyírú milánói festő rajzait, díszletterveit és jegyzeteit tartalmazza. Travaglia ugyanis több mint három évtizeden át volt a kismartoni és eszterházi színházak díszletfestője. A most előkerült könyv csaknem félszáz vázlatot őrzött meg.

Az 1700-as esztendő derekától az 1820-as évekig az Eszterházy család birtokának két központja, Eszterháza és Kismarton, Európa híres ze-

nel és színházi centrumai közé tartozott. Messze földön nevezetes opera és színház volt itt, ahová Európa kitűnő énekeseit, színészeit, zenészeit és színházi képzőművészeit szerződtették. Monográfiák szólnak Haydn ottani munkásságáról, tudunk Goethe egyik tanítványának, Heinrich Schmidtnek kismartoni színingazgatói munkásságáról. Tudunk az ott játszott drámákról és operákról is — de azt, hogy milyen volt a színpad, amelyen játszottak, s hogy milyen díszletek között zengtek az operáriák, mindeddig nem tudtuk. Az előkerült vázlatkönyv fényt vetett erre is.

Szinte ezzel a felfedezéssel egyidőben egy másik nagyértékű, idevonatkozó dokumentumról is híradás érkezett. Klaniczay Tibor, aki irodalomtörténeti kutatóúton járt Csehszlovákiában, az alsóobubini Csaplovits-könyvtárban véletlenül felfedezett egy másik vázlatfüzetet, amelynek borítólapján ez a felírás volt olvasható német nyelven »Karl Maurer, az Eszterházy-udvar színpadi festőjének vázlatkönyve — 1812.« Kérésünkre néhány héttel ezelőtt megérkeztek Csehszlovákiából a vázlatkönyvekről készült mikrofilm-felvételek: Karl Maurernek az Eszterházy színházak számára tervezett közel másfélszáz díszletterve. Így

az utolsó két-három hónap alatt kétszáz, a XVIII. századból és a XIX. század elejéről

származó eredeti, eddig ismeretlen díszletterv került napvilágra. Az anyag értékét fokozza, hogy több Mozart- és Haydn-opera legrégebb ismert díszletterveit is tartalmazza. A képek nyomán rekonstruálhatjuk a kor egész díszlettervező művészetét.

Horányi Mátyás már megkezdte az anyag tudományos feldolgozását, publikációjának előkészítését.

Gimes György